

**Mateřská škola Olešnice, okres Semily,
příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„Pojďte děti, budeme si hrát a vše poznávat.“

Ředitel/ka: Ivana Richtrová

Platnost od: 1. 9. 2026

Datum: 28. 08. 2026

Verze: 1.0

OBSAH

1. Identifikační údaje	7
1.1 Údaje o škole.....	7
1.2 Motivační název	7
1.3 Platnost dokumentu.....	7
2. Charakteristika školy	8
2.1 Historie a tradice	8
Historie a vznik školy	8
Tradice, které ovlivňují současné vzdělávání	8
Spolupráce a kontinuita	9
2.2 Umístění a prostory	9
Lokalita školy	9
Budova a vnitřní uspořádání	10
Venkovní prostory a jejich využití ve vzdělávání	10
2.3 Kapacita třídy a věkové složení	11
Organizace tříd	11
2.4 Pedagogický tým	13
2.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků.....	13
Sebereflexe a profesní portfolia	13
Formy týmové spolupráce.....	14
Silné stránky týmu a směry dalšího rozvoje	14
2.6 Vzdělávací filozofie.....	15
Vize a koncepce školy	15
Hodnoty, na kterých stavíme.....	15
Čím chceme být charakterističtí	15
Co si přejeme, aby si děti odnášely.....	16
Přístup ke vzdělávání.....	16

Směřování školy	16
3. Podmínky vzdělávání	18
3.1 Psychosociální podmínky	18
Vstřícné a bezpečné klima	18
Budování vztahů mezi dětmi	18
Pravidla soužití a osobní svoboda.....	18
Řešení konfliktů a práce s emocemi	19
Emoční bezpečí a respekt k individuálním potřebám	19
Každodenní pedagogický přístup	19
3.2 Spolupráce s rodinou.....	19
Pravidelná komunikace s rodinou	20
Hlubší sdílení o dítěti a jeho rozvoji.....	20
Zapojení rodičů do života mateřské školy	20
Zjišťování informací o rodinném prostředí	21
3.3 Organizace vzdělávání	21
3.4 Organizace dne	22
Organizace dne ve třídě Motýlci.....	22
Organizace dne ve třídě Včeličky.....	22
3.5 Životospráva.....	24
Stravování a samostatnost.....	24
Pitný režim	24
Hygiena a sebeobsluha	24
Odpočinek	25
Pobyt venku a pohyb	25
3.6 Věcné podmínky.....	25
4. Charakteristika vzdělávacího programu	27
4.1 Zaměření programu.....	27

Vize a zaměření vzdělávacího programu	27
Priority vzdělávání.....	27
Jak s dětmi pracujeme	27
Specifické zaměření školy.....	28
4.2 Projekty a akce.....	28
4.3 Klíčové kompetence	29
4.4 Vzdělávací strategie	29
Zásady volby vzdělávacích strategií.....	29
Strategie rozvíjející klíčové kompetence a gramotnosti	30
4.5 Metody a formy práce	31
Vzdělávací strategie a formy vzdělávání	31
Uplatňované metody	31
Organizační formy.....	32
Způsob práce ve třídách	32
Specifika vzdělávacího přístupu.....	32
4.6 Pedagogické diagnostikování	33
Zásady hodnocení	33
Postup práce s diagnostickým portfoliem	33
Diagnostika školní zralosti.....	34
Sdílení s rodiči	35
4.7 Individualizace vzdělávání	35
4.8 Návaznost předškolního a základního vzdělávání	36
Přechod dětí do základního vzdělávání.....	36
Spolupráce se základní školou.....	36
Informování rodičů o připravenosti dítěte	37
5. Vzdělávací obsah.....	38
5.1 Uspořádání vzdělávacího obsahu.....	38

Flexibilní uspořádání vzdělávacího obsahu	38
Princip rozpracování v třídním plánování	38
5.2 Práce s integrovanými bloky ve třídě	39
5.3 Integrované bloky	39
Kam nás zavede kouzelný kamínek.....	39
Barvy všude, kam se podíváš	40
Člověk a rodina	40
Babičko, vyprávěj.....	40
Z pohádky do pohádky.....	41
5.4 Kam nás zavede kouzelný kamínek	41
Charakteristika bloku	41
Navrhovaná témata.....	42
Dítě a jeho tělo.....	42
Dítě a jeho psychika.....	43
Dítě, ten druhý a společnost	43
Dítě a svět	43
5.5 Barvy všude, kam se podíváš.....	44
Charakteristika bloku	44
Navrhovaná témata.....	45
Dítě a jeho tělo.....	45
Dítě a jeho psychika.....	45
Dítě, ten druhý a společnost	46
Dítě a svět	46
5.6 Člověk a rodina	47
Charakteristika bloku	47
Navrhovaná témata.....	47
Dítě a jeho tělo.....	48

Dítě a jeho psychika.....	48
Dítě, ten druhý a společnost	49
Dítě a svět	49
5.7 Babičko, vyprávěj	50
Charakteristika bloku	50
Navrhovaná témata.....	50
Dítě a jeho tělo.....	51
Dítě a jeho psychika.....	51
Dítě, ten druhý a společnost	51
Dítě a svět	52
5.8 Z pohádky do pohádky	52
Charakteristika bloku	52
Navrhovaná témata.....	52
Dítě a jeho tělo.....	53
Dítě a jeho psychika.....	53
Dítě, ten druhý a společnost	55
Dítě a svět	55
6. Plán autoevaluace	56
6.1 Cíle autoevaluace.....	56
6.2 Oblasti autoevaluace	56
6.3 Kritéria autoevaluace.....	56
6.4 Metody a nástroje.....	57
6.5 Harmonogram a odpovědnosti.....	57

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Název školy:	Mateřská škola Olešnice, okres Semily, příspěvková organizace
Sídlo:	52, 51101 Olešnice
ICO:	72744022
Telefon:	+420 481 329 253
E-mail:	msolesnice@seznam.cz
Web:	https://www.msolesnice.cz
Ředitel/ka:	Ivana Richtrová
Zřizovatel:	Obec Olešnice

1.2 Motivační název

Pojďte děti, budeme si hrát a vše poznávat.

1.3 Platnost dokumentu

Tento ŠVP PV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2025).

Platnost od: 1. 9. 2026

Schváleno pedagogickou radou dne: 24.8.2026

Číslo jednací: 11/2026

2. Charakteristika školy

2.1 Historie a tradice

Historie a vznik školy

Mateřská škola Olešnice, okres Semily, byla zřízena v roce **1980** v budově bývalé obecné školy, která byla postavena již v roce **1906**. Secesní stavba s dlouhou vzdělávací tradicí se tak stala přirozeným zázemím pro předškolní vzdělávání v obci a navázala na dosavadní význam místa pro místní komunitu.

Po zrušení základní školy v roce **1977** byla budova postupně přizpůsobena potřebám mateřské školy. Tím se podařilo zachovat její vzdělávací poslání a zároveň vytvořit prostředí, které je dětem blízké, bezpečné a podnětné. Od svého vzniku je škola důležitým místem setkávání dětí, rodičů i zaměstnanců obce.

- **1906** – výstavba budovy jako dvoutřídní obecné školy
- **1977** – ukončení činnosti základní školy
- **1980** – zřízení mateřské školy v historické budově
- **2025** - rekonstrukce přízemí - Mateřská škola se stává od 1.9.2025 dvoutřídní

Tradice, které ovlivňují současné vzdělávání

Naše Mateřská škola dlouhodobě staví na **prožitkovém učení**, přirozeném kontaktu s okolním světem a citlivém přístupu k dětem. Tyto hodnoty se promítají nejen do každodenní pedagogické práce, ale také do tradic školy, které spoluvytvářejí její atmosféru a posilují sounáležitost dětí, rodin i zaměstnanců.

Významnou součástí života školy jsou pravidelné akce, slavnosti a společná setkávání, která podporují vztahy, komunikaci a spolupráci s rodinami. Děti i rodiče se tak stávají aktivní součástí školního dění a škola je vnímána jako otevřené a přátelské místo pro celou obec.

- **pravidelné slavnosti a tematická setkávání** s dětmi a rodiči
- **tematické dílničky** – zejména **Svatomartinská dílnička, Svátek matek a Rozloučení se školáky**
- **společné akce se zřizovatelem a místní komunitou**
- **oslavy ročních období a lidových tradic**

- **vycházky, pobyty v přírodě a poznávání okolí obce**

Spolupráce a kontinuita

Dlouhodobou charakteristikou školy je úzká a přirozená **spolupráce s rodiči**, která není formální, ale vychází z každodenního kontaktu, důvěry a sdílení. Rodiče jsou vnímáni jako partneři, kteří se podílejí na životě školy a přispívají k vytváření prostředí, v němž se děti cítí jistě a přijímané.

Škola zároveň rozvíjí spolupráci se **zřizovatelem** a dalšími místními partnery. Tato spolupráce pomáhá udržovat tradici školy jako přirozeného centra předškolního vzdělávání v obci a posiluje její propojení s místním prostředím.

- **partnerská spolupráce s rodinou**
- **otevřenost vůči místní komunitě**
- **respekt k tradici obce a jejím hodnotám**
- **návaznost mezi historií školy a současnou pedagogickou praxí**

Historie Mateřské školy Olešnice je tak spojena nejen s budovou a datem jejího vzniku, ale především s dlouhodobě utvářenou kulturou školy, která je založena na **bezpečí, lidskosti, vzájemném respektu a radosti z každodenního objevování**.

2.2 Umístění a prostory

Lokalita školy

Mateřská škola Olešnice se nachází v klidné části obce, v prostředí, které přirozeně podporuje **bezpečí, pohodu a každodenní kontakt s okolním světem**. Umístění školy umožňuje dětem vnímat obec jako živé a srozumitelné prostředí, ve kterém mohou bezpečně pozorovat běžný život, pohyb lidí i proměny přírody během roku. Díky menší obci a přehlednému okolí je škola dobře dostupná a zároveň dostatečně oddělená od rušného provozu, což je důležité pro klidný průběh předškolního vzdělávání.

Významnou předností je **blízkost přírody**, zejména les v docházkové vzdálenosti, který se stává přirozeným místem pro pobyt venku, objevování a prožitkové učení. Děti zde získávají zkušenosti přímo v terénu, pozorují změny v přírodě, pohybují se v různorodém prostředí a učí

se přirozeně v souvislostech. Okolní krajina školy tak není jen kulisou, ale skutečnou součástí vzdělávání.

- **les v docházkové vzdálenosti** jako přirozené vzdělávací prostředí,
- **školní zahrada** využívaná pro každodenní pobyt venku,
- **přehledné a klidné okolí obce** vhodné pro bezpečný pohyb dětí,
- **dobrá dostupnost** pro rodiny z obce i blízkého okolí.

Budova a vnitřní uspořádání

Škola sídlí v **secesní budově z roku 1906**, která byla původně postavena jako obecná škola a dnes citlivě slouží potřebám mateřské školy. Historický charakter stavby dodává škole jedinečnou atmosféru, zároveň však vnitřní prostory odpovídají současným nárokům na předškolní vzdělávání. Prostory jsou členěny tak, aby podporovaly **samostatnost dětí, volnou hru, řízené činnosti i klidové aktivity**.

Vnitřní uspořádání je jednoduché, přehledné a funkční. Každá třída je vybavena tak, aby děti měly dostatek prostoru pro pohyb, tvoření, práci s pomůckami i odpočinek. Materiály a vybavení jsou dětem dostupné a umožňují jim přirozeně si vybírat činnosti podle zájmu a aktuální potřeby. Prostor školy tak podporuje nejen učení, ale i vztahovou pohodu a pocit jistoty.

- **dvě věkově smíšené třídy** v přirozeně členěném prostředí,
- **moderní nábytek a didaktické pomůcky** podporující prožitkové učení,
- **prostorné a funkční místnosti** přizpůsobené různým činnostem dětí,
- **příjemné prosvětlení** a atmosféra bezpečí a pohody.

Venkovní prostory a jejich využití ve vzdělávání

Součástí školy je **prostorná školní zahrada**, která je významným místem každodenního vzdělávání. Děti zde mají možnost volného pohybu, her i cílených činností, které podporují rozvoj hrubé motoriky, obratnosti, rovnováhy a orientace v prostoru. Zahrada zároveň vytváří podmínky pro přirozené objevování přírody, péči o prostředí a vnímání proměn ročních období.

Venkovní prostředí škola využívá pravidelně a cíleně, protože pobyt venku je pro ni přirozenou součástí dne. Děti tráví venku přibližně dvě hodiny denně, a to nejen na zahradě, ale i v okolní

krajině a při vycházkách do lesa. Tento způsob práce odpovídá zaměření školy na **pohyb, zdravý životní styl a blízký vztah k přírodě**.

- **herní prvky na zahradě** podporující aktivní pohyb,
- **prostor pro spontánní i řízené venkovní činnosti**,
- **možnost pozorování přírody a práce s přírodními materiály**,
- **bezpečné zázemí** pro každodenní pobyt dětí venku.

Vnější i vnitřní prostory školy jsou navrženy tak, aby podporovaly **laskavé, přirozené a praktické učení**. Díky propojení budovy, zahrady a okolní přírody vzniká prostředí, které dětem umožňuje být aktivní, v pohybu a v kontaktu s reálným světem. Právě tato provázanost místa, prostoru a každodenní zkušenosti je pro Mateřskou školu Olešnice typická.

2.3 Kapacita třídy a věkové složení

Maximální kapacita školy: 30 dětí

Organizace tříd

Mateřská škola Olešnice je od 1. 9. 2025 dvoutřídní. Vzdělávání probíhá ve dvou věkově smíšených třídách, které umožňují přirozené sociální učení, vzájemnou pomoc, ohleduplnost i rozvoj samostatnosti.

Název třídy	Věkové rozpětí	Počet dětí	Charakteristika
Motýlci	2–4 roky	13	Věkově smíšená třída v přízemí, určená především mladším dětem. Prostředí je menší, přehledné a podnětné, s důrazem na citlivou adaptaci, bezpečí, rozvoj sebeobsluhy a přirozené učení hrou.

Včeličky	4–6 let	17	Věkově smíšená třída v patře, určená starším dětem. Nabízí větší prostor pro náročnější činnosti, kooperaci, rozvoj předškolních dovedností a cílenou přípravu na vstup do základní školy.
----------	---------	----	--

Děti se ráno scházejí v Motýlkové třídě v přízemí, kde probíhá společný ranní provoz. Přibližně v **7:30 hodin** se děti rozcházejí do svých tříd podle věku a aktuální organizace dne. Odpolední činnosti se od **15:00 hodin** opět spojují do jedné třídy v přízemí, případně při příznivém počasí probíhají na školní zahradě.

- **Věkově smíšené uspořádání** podporuje přirozené učení mezi mladšími a staršími dětmi.
- **Motýlci** poskytují dětem klidnější a komornější zázemí pro postupnou adaptaci a rozvoj základních dovedností.
- **Včeličky** vytvářejí prostor pro cílené rozvíjení samostatnosti, předškolní přípravy a spolupráce ve skupině.
- V obou třídách je uplatňován **citlivý, individuální a respektující přístup** k dětem.
- Vzdělávání je vedeno **nenásilnou, hravou a motivující formou**, s důrazem na pohodu dítěte a jeho přirozený rozvoj.

Provoz mateřské školy je zajištěn denně od **6:20 do 15:50 hodin**. Organizace dne je nastavena tak, aby respektovala potřeby dětí, jejich věk, tempo i aktuální naladění, a současně podporovala plynulý režim, pohyb, pobyt venku a postupné střídání činností.

2.4 Pedagogický tým

Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání (a pokud je v MŠ dítě s podpůrným opatřením tak asistent pedagoga jako partner učitele) společně tvoří pedagogický tým. V každé třídě vedou vzdělávání 2 učitelky. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou odbornou kvalifikaci.

Součástí našeho týmu je i paní kuchařka, která je i vedoucí školní jídelny a úklidové práce zajišťuje paní školnice. O sekání a údržbu zahrady se stará externí firma kterou zajišťuje zřizovatel.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků vychází tematicky z charakteristiky a obsahu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání mateřské školy Olešnice a je podrobně rozpracován v Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Všem zaměstnancům je umožněno školou vzdělávání formou školení i webinářů. Samostudium je nedílnou součástí vzdělávání a formou přenosu do praxe i přínosem pro výchovu a vzdělávání dětí.

Mateřská škola prostřednictvím týmu pedagogů vytváří vysoce profesionální pracoviště pro výchovu a vzdělávání dětí i pro spolupráci se zákonnými zástupci, základní školou Všeň a zřizovatelem (účastí na jeho akcích při Vítání občánků).

2.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků Mateřské školy Olešnice vychází z vize školy, z jejího školního vzdělávacího programu a z potřeby průběžně posilovat kvalitu vzdělávání, vztahovou kulturu i společnou pedagogickou jistotu celého týmu. Škola podporuje model výuky zaměřený odborný růst, sebereflexi, spolupráci i schopnost citlivě reagovat na potřeby dětí, rodin a proměnlivých situací každodenní praxe.

Sebereflexe a profesní portfolia

Sebereflexe je přirozenou součástí profesního života každého pedagoga. Učitelé si vedou **profesní portfolia**, v nichž zachycují své zkušenosti, pedagogické záměry, ověřené postupy, získanou zpětnou vazbu i vlastní profesní cíle. Součástí rozvoje je také **supervize** a pravidelné společné vyhodnocování pedagogické práce, které pomáhá pojmenovávat silné stránky, hledat nové možnosti a cíleně rozvíjet kvalitu vzdělávání.

Formy týmové spolupráce

Týmová spolupráce je založena na otevřené komunikaci, vzájemné důvěře a sdílení zkušeností. Pedagogové spolupracují prostřednictvím mentoringu, vzájemných hospitací, pravidelných týmových schůzek a společného plánování vzdělávací nabídky. Důležitou součástí je také předávání dobré praxe, společné hledání řešení a podpora začínajících kolegů, aby se mohli bezpečně a postupně zapojit do života školy.

- **Mentoring** a podpora začínajících pedagogů
- **Vzájemné hospitage** s následnou odbornou zpětnou vazbou
- **Týmové schůzky** zaměřené na plánování, reflexi a sdílení zkušeností
- **Společné vyhodnocování** pedagogických postupů a výsledků vzdělávání

Silné stránky týmu a směry dalšího rozvoje

Tým Mateřské školy Olešnice je silný především v **laskavém a respektujícím přístupu k dětem**, v ochotě spolupracovat, v otevřenosti ke sdílení a v citlivém vnímání individuálních potřeb každého dítěte. Významnou oporou je také odborné zázemí školy, vzájemná podpora členů týmu a společný důraz na pobyt venku, prožitkové učení, zdravý životní styl a rozvoj vztahů.

Další rozvoj týmu směřuje k ještě promyšlenější individualizaci vzdělávání, k prohlubování pedagogického diagnostikování a formativního hodnocení, k posilování partnerské spolupráce s rodinami a k dalšímu rozvíjení společné pedagogické kultury v souladu s vizí školy. Cílem je tým, který je odborně jistý, lidsky citlivý, vzájemně podporující a schopný společně vytvářet prostředí, v němž se děti cítí bezpečně, přijímaně a mohou se rozvíjet přirozeně a s radostí.

- prohlubování **individualizace a diferenciac**e vzdělávání
- rozvoj **pedagogického diagnostikování** a využívání formativní zpětné vazby
- posilování **partnerské komunikace s rodiči**
- udržování a rozvíjení **příznivého klimatu školy**
- podpora **sdílení zkušeností**, vzájemného učení a profesní spolupráce

2.6 Vzdělávací filozofie

Vize a koncepce školy

Mateřská škola Olešnice usiluje o to, aby byla pro děti i jejich rodiny **bezpečným, vstřícným a podnětným místem**, kde se každé dítě může rozvíjet svým vlastním tempem, v atmosféře důvěry, přijetí a pohody. Opíráme se o přesvědčení, že předškolní vzdělávání má dítěti nabídnout první pozitivní zkušenost s institucí, která přirozeně navazuje na rodinné prostředí a citlivě jej doplňuje.

Naší koncepcí je vytvářet prostředí, v němž děti zažívají radost z objevování, svobodně se ptají, zkoumají, zkouší a učí se prostřednictvím vlastního prožitku. Vzdělávání stavíme na každodenních situacích, hře, pohybu, pobytu venku, vztazích a přirozené komunikaci. Důraz klademe na to, aby děti nebyly porovnávány, ale aby byly vnímány jako jedinečné osobnosti s různými potřebami, možnostmi i projevy.

Hodnoty, na kterých stavíme

- **Bezpečí a důvěra** – dítě se rozvíjí nejlépe tam, kde se cítí přijímané, respektované a vnitřně jisté.
- **Respekt k individualitě** – každé dítě má právo na svůj rytmus, své tempo i svůj způsob učení.
- **Partnerská spolupráce s rodinou** – rodiče vnímáme jako přirozené partnery, se kterými společně hledáme nejlepší cestu pro dítě.
- **Prožitkové a situační učení** – děti se učí především v reálných činnostech, při hře, pohybu a každodenních zkušenostech.
- **Pohyb, zdraví a pobyt venku** – podporujeme aktivní životní styl, vztah k vlastnímu tělu i k přírodě.
- **Vztahy a sounáležitost** – rozvíjíme ohleduplnost, spolupráci, empatii a schopnost domluvy.

Čím chceme být charakterističtí

Mateřská škola Olešnice chce být školou, která je přirozeně propojena s místem, kde stojí, s okolní přírodou i s každodenním životem obce. Chceme být školou **lidskou, otevřenou a laskavou**, ve které mají děti dostatek prostoru k pohybu, hře, tvoření i odpočinku. Typickým

znakem naší práce je každodenní pobývání venku, využívání školní zahrady, lesa a blízkého okolí jako přirozeného vzdělávacího prostředí.

Naše vzdělávání je založeno na jednoduchosti, přehlednosti a smysluplnosti. Nehledáme zbytečně formální postupy, ale takové způsoby práce, které dětem skutečně pomáhají porozumět světu, sobě i druhým. Podporujeme samostatnost, přiměřenou odpovědnost, schopnost spolupracovat a zvládat běžné situace s jistotou a klidem.

Co si přejeme, aby si děti odnášely

- pocit, že jsou **přijímané a důležité**,
- radost z pohybu, objevování a společného prožívání,
- základní důvěru ve své schopnosti a odvahu zkoušet nové věci,
- respekt k sobě, k druhým lidem i k přírodě,
- zkušenost, že domluva, spolupráce a laskavost mají smysl,
- pozitivní vztah k učení, který je bude provázet i v dalším vzdělávání.

Přístup ke vzdělávání

Východiskem naší práce je **individualizované a inkluzivní předškolní vzdělávání**, které respektuje rozmanitost dětí a vytváří podmínky pro jejich plnohodnotné zapojení. Věříme, že odlišnost je přirozenou součástí života skupiny a že společné vzdělávání je obohacující pro všechny děti. Proto usilujeme o prostředí, ve kterém má každé dítě možnost zažít úspěch, porozumění i podporu.

Pedagogové jsou dětem průvodci, kteří citlivě pozorují, naslouchají, podporují a promýšlejí vhodné podněty podle aktuálních potřeb skupiny i jednotlivců. Vzdělávací nabídku připravujeme tak, aby byla pestrá, otevřená, praktická a přiměřeně náročná. Opíráme se o přirozenou zvědavost dětí, jejich zkušenosti a zájem o svět kolem sebe.

Směřování školy

Mateřská škola Olešnice chce dlouhodobě rozvíjet prostředí, ve kterém se děti cítí dobře, bezpečně a s důvěrou. Naším cílem je škola, která podporuje zdravý vývoj dítěte ve všech oblastech, posiluje jeho vztah k přírodě, lidem i vlastnímu prožívání a dává mu pevné základy pro další vzdělávací cestu.

Chceme být školou, kde je důležitý **člověk, vztah a každodenní obyčejná lidskost**. Školou, ve které se děti učí nejen poznávat svět, ale také v něm dobře a bezpečně žít.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Psychosociální podmínky

Vstřícné a bezpečné klima

V mateřské škole vytváříme prostředí, ve kterém se děti cítí přijímané, v bezpečí a mohou zažívat úspěch v souladu se svými možnostmi. Respektujeme jejich rozdílnost, přijímáme individualitu každého dítěte a vedeme děti i dospělé k laskavé, otevřené a přirozené komunikaci.

Budování vztahů mezi dětmi

Vztahy mezi dětmi cíleně rozvíjíme prostřednictvím komunitních a diskuzních kruhů, kooperativních her, společných zážitkových činností i každodenních situací, v nichž děti přirozeně spolupracují. Podporujeme vzájemnou pomoc, ohleduplnost a empatii, například při společném uklízení, tvoření ve dvojicích nebo při řešení situací, kdy si děti potřebují navzájem poradit či pomoci.

- zařazujeme ranní a hodnotící kruhy, v nichž mají děti prostor vyjádřit své prožitky, přání i obavy,
- využíváme kooperativní hry, při nichž děti společně hledají řešení a učí se domlouvat,
- podporujeme vnímání druhého dítěte, jeho potřeb a emocí prostřednictvím rozhovorů, příběhů a modelových situací.

Pravidla soužití a osobní svoboda

Pravidla života ve třídě tvoříme společně s dětmi tak, aby jim byla srozumitelná, přehledná a přijatelná. Opíráme se o vizualizaci pravidel, obrázkové symboly i opakované připomínání v běžných situacích. Děti se tak postupně učí, že osobní svoboda je přirozeně spojena s ohleduplností k ostatním a s dodržováním společně domluvených hranic.

- pravidla vznikají společnou domluvou a jsou ve třídách viditelně znázorněna,
- dětem vysvětlujeme smysl pravidel v konkrétních situacích, nikoli pouze jejich znění,
- podporujeme děti v tom, aby si pravidla osvojovaly prostřednictvím opakování, názoru, hry i vlastního prožitku.

Řešení konfliktů a práce s emocemi

Konfliktní situace vnímáme jako přirozenou součást dětského soužití a příležitost k učení. Děti vedeme k tomu, aby své pocity dokázaly pojmenovat, sdělit a hledat přiměřené řešení s podporou dospělého. Využíváme klidný rozhovor, mediaci, popis situace i vedení k tomu, aby děti postupně přebíraly odpovědnost za své chování.

- při sporu pomáháme dětem slovně vyjádřit, co se stalo a jak se cítí,
- vedeme je k naslouchání druhému a k hledání společného řešení,
- podporujeme pojmenování emocí a jejich přijetí bez zlehčování či bagatelizace.

Emoční bezpečí a respekt k individuálním potřebám

Emoční bezpečí dětí posilujeme citlivým nasloucháním, přijetím jejich projevů a validací emocí. Dětem poskytujeme dostatek času na adaptaci, na dokončení činnosti i na rozhodnutí, zda se chtějí zapojit do společné aktivity. Respektujeme jejich individuální tempo, momentální naladění i potřebu být někdy chvíli stranou dění.

- nabízíme klidný koutek pro odpočinek, zklidnění nebo samostatnou hru,
- dovolujeme dětem, aby si po dohodě s učitelem přinesly osobní předmět, který jim pomáhá při adaptaci a posiluje pocit jistoty,
- při hygieně, převlékání či jiných osobních činnostech poskytujeme potřebné soukromí a podporu podle individuální potřeby dítěte.

Každodenní pedagogický přístup

V běžném denním režimu dbáme na to, aby děti měly dostatek prostoru pro spontánní hru, řízené činnosti i vlastní volbu. Uplatňujeme respektující přístup, ve kterém je dítě vnímáno jako partner a aktivní účastník dění. Podporujeme klidnou atmosféru, předvídatelnost a jasné vedení, které dětem pomáhá orientovat se v prostředí i v mezilidských vztazích.

Věříme, že právě v prostředí důvěry, laskavosti a srozumitelných pravidel mohou děti nejlépe rozvíjet samostatnost, sociální dovednosti i zdravé sebevědomí.

3.2 Spolupráce s rodinou

Přístup s respektem, porozuměním a diskrétností považujeme za základ kvalitní spolupráce s rodinou. Komunikace se zákonnými zástupci je pravidelná, vstřícná, laskavá a vedená s

ohledem na individuální situaci každého dítěte i jeho rodiny. S osobními informacemi zacházíme citlivě, ohleduplně a v souladu s principem důvěrnosti. Poskytujeme věcnou a podpůrnou zpětnou vazbu, jejímž cílem není hodnocení ani srovnávání dětí. Nevyžádané rady neprosazujeme; naopak vycházíme z partnerského dialogu a vzájemného respektu.

Pravidelná komunikace s rodinou

- Každodenní předávání informací při příchodu a odchodu dítěte.
- Průběžné sdílení organizačních a provozních informací prostřednictvím nástěnek a e-mailové komunikace.
- Využívání komunikační aplikace Správa MŠ pro předávání důležitých sdělení a aktuálních informací o dění ve škole.
- Otevřený prostor pro dotazy, podněty a individuální domluvu podle potřeb rodiny.

Hlubší sdílení o dítěti a jeho rozvoji

Při nástupu dítěte do mateřské školy klademe důraz na citlivou adaptaci v souladu s jeho individuálními potřebami. Se zákonnými zástupci vedeme adaptační rozhovory, během nichž společně hledáme takový postup, který dítěti i rodině zajistí pocit jistoty a bezpečí. Podle možností a po vzájemné dohodě nastavujeme postupnou adaptaci tak, aby dítě mohlo přirozeně zvládnout odloučení od rodiny a postupně se v prostředí mateřské školy ukotvit.

- Adaptační rozhovory před nástupem i v průběhu adaptace dítěte.
- Dotazník před nástupem dítěte do Mateřské školy.
- Individuální konzultace zpravidla 1–2x ročně, případně dle potřeby.
- Sdílení pedagogických portfolií, pozorování a konkrétních pokroků dítěte.
- Společné vyhodnocování další podpory rozvoje dítěte v klidném a soukromém prostředí.

Zapojení rodičů do života mateřské školy

Zákonným zástupcům nabízíme možnost aktivně se podílet na životě školy a spoluvytvářet její atmosféru. V případě zájmu se domlouváme na formách zapojení, které jsou pro rodiny přirozené a přínosné. Vítáme jejich podněty, nápady i inspiraci, které mohou obohatit vzdělávací nabídku a podpořit vztah školy a rodiny.

- Společné akce školy a rodin, besídky, tematická odpoledne a dílničky.

- Workshopy a společná setkání zaměřená na tvoření, pohyb či další oblasti podle aktuálních potřeb.
- Možnost zapojení rodičů, prarodičů i sourozenců do vybraných činností a aktivit.
- Dotazníky a zpětná vazba od zákonných zástupců jako součást autoevaluace školy.

Zjišťování informací o rodinném prostředí

Informace o rodinném zázemí dítěte zjišťujeme citlivě, s respektem a pouze v rozsahu, který je potřebný pro podporu jeho rozvoje a adaptace. Vycházíme především z rozhovorů se zákonnými zástupci, adaptačních setkání a průběžné komunikace. Sledujeme také projevy dítěte v běžných situacích, které nám napomáhají lépe porozumět jeho potřebám, zvyklostem a způsobu prožívání.

- Adaptační a diagnostické rozhovory s rodinou.
- Průběžné doplňování informací na základě každodenní komunikace.
- Citlivé zohledňování rodinného zázemí, jazyka, režimu i individuálních potřeb dítěte.
- V případě potřeby spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Naším cílem je partnerská spolupráce s rodinou, která podporuje dítě v jeho bezpečném, přirozeném a harmonickém rozvoji. Rodinu vnímáme jako důležitého partnera a oporu dítěte, s níž společně hledáme nejlepší cestu pro jeho vzdělávání, pohodu i další růst.

3.3 Organizace chodu mateřské školy

- Provoz mateřské školy je od 6,20 do 15,50 hodin.
- Děti jsou přijímány do Mateřské školy zpravidla od 3 let. Pokud je volná kapacita je možnost přijetí dítěte od 2 let pokud zvládá základní hygienické návyky.
- Děti jsou ve dvou třídách - menší děti v přízemí, starší děti v prvním patře. Učitelky se ve třídách překrývají tak, aby se dodrželo minimální překrývání 2,5hod.denně.
- Vzdělávání předškolních dětí je dopolední 4 hodinové. Pokud si to zákonný zástupce přeje, lze si dítě vyzvedávat po obědě každý den nebo dle dohody.
- Individuální vzdělávání dle paragrafu 34b lze domluvit. Zákonný zástupce musí ředitelku informovat již při zápisu nebo alespoň 3 měsíce před nástupem do mateřské školy.

- Uspořádání dne v mateřské škole není striktně dáno, je flexibilní a umožňuje reagovat na aktuální a neplánované situace a události, přizpůsobit se potřebám dětí i zákonných zástupců.

3.4 Organizace dne

Organizace dne ve třídě Motýlci

Den ve třídě začíná od **6:20hod.** postupným příchodem dětí, volnou hrou a spontánními i nepřímo řízenými činnostmi v připravených centrech aktivit. Děti mají možnost vybírat si z činností pohybových, pracovních, výtvarných, digitálních, jazykových, konstruktivních, motorických i logických podle své aktuální potřeby a zájmu.

- **6:20hod.–8:20** hod.– ranní příchod, hry, individuální činnosti, průběžná komunikace s dětmi i rodiči
- **8:20hod.** – hygiena a příprava ke svačině
- **8:20hod.–8:50** hod.– dopolední svačina
- **8:50hod.–11:20** hod.– spontánní, nepřímo řízené i cíleně vedené činnosti ve třídě a podle možností také na školní zahradě nebo v okolí školy
- **11:20** hod.– hygiena a příprava na oběd
- **11:20hod.–11:50hod.** – oběd
- **11:50hod.–14:10hod.** – odpočinek po obědě, klidové činnosti a individuální program podle potřeb dětí
- **14:10hod.** – odpolední svačina
- **14:10hod.–15:50hod.** – odpolední hry, spontánní činnosti a nabídka aktivit ve třídě i venku

Organizace dne ve třídě Včeličky

Také ve třídě Včeličky začíná den od **6:20hod** volnou hrou v Motýlkové třídě., individuálními činnostmi a postupným příchodem dětí. Nabídka aktivit je pestrá a umožňuje dětem zapojit se do činností podle jejich zájmu, potřeby pohybu, tvoření, komunikace i objevování.V 7,30hod.děti přechází do prvního patra do své Včeličkové třídy.

- **6:20–8:30** – ranní příchod, spontánní činnosti, hry a individuální práce v centrech aktivit

- **8:30** – hygiena a příprava ke svačině
- **8:30–9:00** – dopolední svačina
- **9:00–11:30** – spontánní, nepřímo řízené i cíleně vedené činnosti ve třídě, na školní zahradě a podle možností v okolí školy
- **11:30** – hygiena a příprava na oběd
- **11:30–12:00** – oběd
- **12:00–14:15** – odpočinek, klidové činnosti a individuální program podle potřeb dětí
- **14:15** – odpolední svačina
- **14:15–15:50** – odpolední hry, spontánní činnosti a nabídka aktivit ve třídě i venku

Organizace dne je nastavena tak, aby byla **stabilní, a přitom dostatečně pružná**. Pedagogové průběžně reagují na aktuální situaci ve třídě, na potřeby dětí i na podněty, které přináší společné dění. Denní program tak není vázán na striktní časové oddělení činností, ale na smysluplný rytmus dne.

I zde mají **hra a spontánní činnosti přednost** před činnostmi řízenými. Děti mají dostatek prostoru pro vlastní iniciativu, volbu činnosti, spolupráci i samostatné objevování. Učitelky cíleně využívají situace, které přináší běžný den, a podporují děti v přirozeném učení.

Po obědě je zařazen **klidový režim** s možností odpočinku podle individuálních potřeb dítěte. Děti, které nespí, se zapojují do tichých a nenáročných aktivit, které respektují potřebu klidu, obnovy sil i osobního tempa. Odpočinek je součástí denního režimu a je chápán jako důležitý prvek zdravé životosprávy.

Pobyt venku probíhá pravidelně každý den, zpravidla v dopoledním i odpoledním bloku. Děti využívají školní zahradu, okolí mateřské školy i blízkou přírodu. Venku se realizují jak spontánní hry, tak vzdělávací nabídka zaměřená na pohyb, pozorování, tvoření i objevování. Délka pobytu venku se přizpůsobuje počasí a aktuálním podmínkám, vždy s ohledem na bezpečí a pohodu dětí.

3.5 Životospráva

V rámci životosprávy klademe v Mateřské škole Olešnice důraz na **podporu samostatnosti dětí**, zdravé stravování a přirozené vytváření správných návyků. Stravování probíhá v klidné a přátelské atmosféře, s respektem k individuálním potřebám dítěte. Děti jsou vedeny k tomu, aby se při jídle postupně osamostatňovaly, učily se obsloužit samy sebe a vnímaly stolování jako běžnou součást společného dne.

Stravování a samostatnost

Dětem nabízíme pestrou a vyváženou stravu připravovanou s ohledem na zásady zdravé výživy. Podporujeme je v tom, aby si samy určovaly množství jídla, které zvládnou sníst, a nebyly nuceny do dojídaní. Učitelky i personál školy dětem citlivě pomáhají, ale zároveň je vedou k co největší samostatnosti při stolování, používání příboru i úklidu po jídle.

- děti se samostatně obsluhují podle svých možností a věku,
- mají možnost volby v rámci nabízené stravy,
- jsou vedeny k používání příboru, kultivovanému stolování a úklidu vlastního místa,
- spolupráce s kuchařkou a provozními zaměstnanci probíhá vstřícně a v souladu s potřebami dětí,
- respektujeme individuální chuť, tempo i aktuální naladění dítěte.

Pitný režim

Po celý den je dětem k dispozici **pitný režim**. Děti mají volný přístup k pití a jsou průběžně vedeny k tomu, aby pily pravidelně podle své potřeby. Pití je součástí denního režimu i pobytu venku a pedagogové děti přirozeně podporují v samostatném využívání nabídky nápojů.(voda,neslazený čaj,)

Hygiena a sebeobsluha

V oblasti hygieny vedeme děti k postupné samostatnosti při mytí rukou, používání toalety, osobní hygieně i oblékání. Pedagogové vytvářejí podmínky, aby děti mohly zvládat běžné sebeobslužné činnosti podle svých schopností a s přiměřenou mírou podpory. Tím posilujeme jejich jistotu, sebevědomí i odpovědnost za vlastní potřeby.

- děti jsou vedeny k pravidelnému mytí rukou před jídlem a po použití toalety,

- učí se samostatně zvládat oblékání a svlékání,
- mají dostatek času i prostoru pro nácvik sebeobsluhy,
- dospělí poskytují pomoc citlivě, pouze tam, kde je skutečně potřeba.

Odpočinek

Odpočinek je součástí denního režimu a je organizován s ohledem na **individuální potřeby dětí**. Po obědě zařazujeme klidovou chvíli, která dětem umožňuje zklidnění a regeneraci. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme po odpočinku klidové činnosti, například práci s knihou, tiché hry nebo individuální aktivity. Děti nejsou nuceny k dlouhému ležení ani ke spánku, ale mají možnost využít klidný prostor k relaxaci podle své potřeby.

Pobyt venku a pohyb

Každodenní pobyt venku je pro naši mateřskou školu přirozenou a významnou součástí vzdělávání. Děti tráví venku přibližně dvě hodiny denně, a to podle počasí, roční doby i aktuální organizace dne. Využíváme školní zahradu, okolí školy i blízký les, který se stává přirozeným prostorem pro pohyb, objevování a prožitkové učení.

- pobyt venku je zařazován pravidelně každý den,
- děti mají prostor pro spontánní i řízený pohyb,
- využíváme zahradu, přírodní terén i okolní krajinu,
- nabízíme pohybové hry, běh, lezení, skákání, pozorování přírody i sezónní činnosti,
- podporujeme přirozenou potřebu pohybu, otužování i zdravý životní styl.

Veškeré činnosti v oblasti životosprávy propojujeme s pedagogickým záměrem školy. Děti vedeme k samostatnosti, zdravým návykům, ohleduplnosti i vnímání vlastního těla a potřeb. Věříme, že právě v každodenních situacích při jídle, hygieně, odpočinku i pohybu se nejlépe rozvíjí jejich jistota, zodpovědnost a zdravý vztah k sobě samým i k okolnímu prostředí.

3.6 Věcné podmínky

Mateřská škola Olešnice disponuje prostornými a funkčně zařízenými místnostmi, které jsou přizpůsobeny potřebám dětí. Vybavení školy zahrnuje moderní didaktické pomůcky, (interaktivní tabule) které podporují prožitkové učení a rozvoj dětí v různých oblastech. Naše učebny jsou vybaveny kvalitními hračkami, které stimulují kreativitu, motoriku a sociální

dovednosti dětí. Všechny pomůcky jsou pravidelně kontrolovány a udržovány v dobrém stavu, aby zajistily bezpečné a podnětné prostředí pro hru a učení.

Dětská zahrada mateřské školy je rovněž důležitým prostorem pro vzdělávání a hru. Je vybavena přírodními prvky, jako jsou dřevěné prolézačky, mlhoviště, pískoviště a kouty pro zahradničení, které podporují fyzickou aktivitu a rozvoj motorických dovedností dětí. Zahrada je navržena tak, aby umožňovala volnou hru a objevování, což přispívá k celkovému rozvoji dětí a jejich vztahu k přírodě. Všechny prostory školy jsou pravidelně upravovány a udržovány, aby splňovaly vysoké standardy bezpečnosti a hygieny.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Zaměření programu

Vize a zaměření vzdělávacího programu

Vzdělávací program Mateřské školy Olešnice, nazvaný **Proměny nejen v přírodě**, vychází z jedinečného prostředí obce a blízkosti lesa, zahrady i okolní krajiny Českého ráje. Příroda je pro nás přirozeným prostředím pro učení, objevování i každodenní prožívání, a stává se tak významným zdrojem podnětů pro vzdělávací činnosti i celkový rozvoj dítěte.

Naší vizí je vytvářet prostředí, v němž se každé dítě cítí **bezpečně, přijímaně a respektovaně**, má prostor pro vlastní tempo, zájem i aktivitu a může se rozvíjet v souladu se svou jedinečností. Usilujeme o to, aby předškolní vzdělávání bylo pro děti přirozeným, radostným a smysluplným začátkem jejich vzdělávací cesty.

Priority vzdělávání

Mateřská škola Olešnice se ve vzdělávacím procesu zaměřuje především na:

- **rozvoj sociálního a emočního prožívání**, schopnosti navazovat vztahy, spolupracovat a vyjadřovat vlastní potřeby i pocity,
- **podporu individuality dítěte**, jeho zájmů, možností a osobního tempa rozvoje,
- **vytváření bezpečného, podnětného a laskavého prostředí**, které podporuje důvěru, samostatnost a aktivní učení,
- **respektování práv dítěte**, jeho důstojnosti, jedinečnosti a potřeb v každodenním vzdělávacím procesu,
- **propojování vzdělávacího obsahu s přírodními cykly**, ročními obdobími a běžnými životními situacemi,
- **rozvoj pohybových dovedností, zdravého životního stylu a vztahu k pobytu venku**, který je přirozenou součástí denního režimu školy.

Jak s dětmi pracujeme

Vzdělávání je založeno na **prožitkovém, situačním a kooperativním učení**. Děti vedeme k aktivní účasti na činnostech, k objevování souvislostí a k postupnému osvojování dovedností prostřednictvím hry, pohybu, tvoření, pozorování a praktických zkušeností. Využíváme

přirozenou dětskou zvědavost a podporujeme schopnost klást otázky, hledat odpovědi a učit se z vlastního prožitku.

Důležitou součástí našeho přístupu je **individualizace vzdělávání**. Respektujeme rozdílné potřeby, možnosti i vývojové předpoklady dětí a vytváříme podmínky pro to, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch a postupně rozvíjet své schopnosti. Při vzdělávání vycházíme z přesvědčení, že dítě se nejlépe rozvíjí v prostředí, které je vstřícné, předvídatelné a současně podnětné.

Specifické zaměření školy

Specifickým zaměřením Mateřské školy Olešnice je **přírodně orientované vzdělávání** s důrazem na každodenní pobyt venku, vnímání proměn přírody a rozvoj vztahu dítěte k okolnímu světu. Přírodní prostředí využíváme jako živou učebnici, která dětem nabízí prostor pro pozorování, pohyb, experimentování, tvoření i rozvoj ohleduplnosti k sobě, druhým i k přírodě.

Vzdělávací program tak vede děti k tomu, aby byly **samostatné, zvědavé, citlivé a spolupracující**, aby si osvojovaly základní dovednosti potřebné pro další vzdělávání a současně si vytvářely pozitivní vztah k přírodě, lidem i místu, ve kterém žijí.

4.2 Projekty a akce

V Naší Mateřské škole máme tyto projekty:

Halowen

Vítání sv. Martina spojená se svatomartinskou dílničkou s rodiči

Mikulášská nadílka

Vánoční jarmark spojený s dílničkou a předvánočním setkáním s rodiči

Ježíškova nadílka v Mateřské škole

Vynášení Morany

Masopustní karneval

Velikonoční vyrábění s dílničkou s rodiči

Čarodějnický den-vynášení čarodějnice na obecní vatra

Welines pro maminky ke dni Matek

Dětský den

Rozloučení s předškoláky -zahradní slavnost pro rodiče a přátelé mateřské školy

4.3 Klíčové kompetence

V souladu s RVP PV 2025 rozvíjíme u dětí všechny klíčové kompetence:

- **Klíčová kompetence k učení**
- **Klíčová kompetence komunikační**
- **Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti**
- **Klíčová kompetence osobnostní a sociální**
- **Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní**
- **Klíčová kompetence k řešení problémů**
- **Klíčová kompetence kulturní**
- **Klíčová kompetence digitální**

4.4 Vzdělávací strategie

Zásady volby vzdělávacích strategií

Vzdělávací strategie v Mateřské škole Olešnice volíme tak, aby vycházely z **přirozeného učení dítěte předškolního věku**, z jeho hry, zájmu, zkušenosti a individuálních potřeb. Opíráme se o **konstruktivistický přístup**, kdy děti poznávají svět vlastní činností, experimentováním a následným sdílením prožitků, a zároveň vycházíme z pedagogického diagnostikování i z každodenní znalosti dítěte v komorním prostředí školy. V praxi to znamená, že děti mají dostatek prostoru pro **spontánní hru, pobyt venku, objevování v přírodě** i pro činnosti připravené učitelem, které probíhají formou nepřímo řízenou i řízenou, vždy s respektem k tempu dítěte a bez soutěžení.

- **Prožitkové učení** využíváme při činnostech v lese, na školní zahradě i v běžných situacích dne.
- **Kooperativní učení** podporujeme ve věkově smíšených třídách Motýlci a Včeličky, kde se děti učí od sebe navzájem.

- **Situační a sociální učení** uplatňujeme v přirozených vztahových situacích, při komunikaci, řešení drobných konfliktů i v každodenní péči o prostředí.

Strategie rozvíjející klíčové kompetence a gramotnosti

Ke **kompetenci k učení** vedeme děti podnětným prostředím, možností experimentovat, porovnávat a společně si zpětně povídat o tom, co zjistily; typicky při pozorování proměn v přírodě, práci s přírodninami nebo při projektových blocích. **Kompetenci k řešení problémů** rozvíjíme prostřednictvím problémových situací, logických her, zkoušení různých postupů a hledání řešení při stavbách, pohybových hrách i při pobytu venku. **Komunikační kompetenci** posilujeme diskuzními kruhy, dramatizací, dialogickým čtením, vyprávěním zážitků a citlivým vedením rozhovoru, což je důležité i pro děti s odlišným mateřským jazykem.

- **Osobnostní kompetence** podporujeme sebehodnocením, pojmenováváním emocí, přebíráním jednoduché odpovědnosti a možností volby činnosti.
- **Sociální kompetence** rozvíjíme kooperativními hrami, společným plánováním, respektováním pravidel a vedením dětí k domluvě a vzájemné pomoci.
- **Kompetenci k občanství a udržitelnosti** posilujeme pobytem v přírodě, péčí o školní zahradu, tříděním odpadu a ohleduplným zacházením s prostředím školy i okolní krajinou.
- **Kompetenci k podnikavosti** rozvíjíme podporou vlastních nápadů, plánováním činností, dokončováním započaté práce a prostorou pro iniciativu dětí při hrách i projektech.
- **Pracovní kompetenci** upevňujeme prací s nástroji a materiály, vytrvalostí při tvoření, sebeobsluhou a praktickými činnostmi v běžném denním režimu.

Na více kompetencí současně působíme zejména **projektovým učením**, spontánní hrou, vedením **diagnostických portfolio** a častým pobytem venku, kdy děti přirozeně propojují pohyb, poznávání, komunikaci i spolupráci. **Čtenářskou gramotnost** rozvíjíme dialogickým čtením, prací s knihou, vyprávěním a orientací v symbolech, **matematickou gramotnost** tříděním, měřením, manipulací s předměty a prostorovou orientací a **digitální gramotnost** přiměřenou prací s technologiemi, fotografováním a využitím interaktivní tabule. Vzdělávací nabídku vždy přizpůsobujeme individuálním potřebám dětí, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných, aby se mohly plně zapojit a využít svůj potenciál v bezpečném, laskavém a podnětném prostředí.

4.5 Metody a formy práce

Vzdělávací strategie a formy vzdělávání

V Mateřské škole Olešnice vycházíme z přirozených způsobů učení dětí předškolního věku. Základem je **hra**, spontánní činnost a prožitek, které jsou doplňovány cíleně připravenými vzdělávacími situacemi. Při plánování i realizaci vzdělávání respektujeme individuální tempo, potřeby, zájmy a aktuální naladění dětí. Věkově smíšené třídy vytvářejí přirozený prostor pro vzájemné učení, spolupráci, napodobování i pomoc mezi mladšími a staršími dětmi.

Vzdělávací strategie volíme tak, aby podporovaly aktivní zapojení dítěte, jeho zvědavost, samostatnost i schopnost spolupracovat s druhými. Vycházíme z poznatků pedagogického diagnostikování a průběžně přizpůsobujeme nabídku činností tak, aby každé dítě mohlo rozvíjet svůj potenciál v bezpečném, podnětném a laskavém prostředí. Učitel vystupuje v roli průvodce, který děti podporuje, povzbuzuje a citlivě vede bez zbytečného tlaku, soutěžení a porovnávání.

Uplatňované metody

- **Didaktické hry** zaměřené na rozvoj poznávání, paměti, řeči, myšlení, předmatematických a předčtenářských dovedností.
- **Experimentování a badatelské činnosti**, při nichž děti objevují souvislosti, ověřují své domněnky a učí se z vlastních zkušeností.
- **Dramatizace**, hraní rolí a situační hry podporující porozumění vztahům, emocím a pravidlům soužití.
- **Vyprávění, rozhovor a práce s příběhem**, které rozvíjejí jazykové schopnosti, fantazii i schopnost naslouchat.
- **Tvůrčí činnosti** výtvarné, pracovní, hudební a pohybové, které umožňují dětem vyjadřovat vlastní prožitky a nápady.
- **Pozorování** přírody, běžných jevů a každodenních situací, zejména v prostředí školní zahrady, lesa a okolní krajiny.
- **Pohybové hry a cvičení** podporující zdravý tělesný rozvoj, koordinaci, obratnost a radost z pohybu.
- **Práce s knihou a příběhy**, včetně dialogického čtení a společného sdílení zážitků z četby.

Organizační formy

Ve vzdělávání využíváme různé organizační formy podle povahy činnosti, věku dětí i jejich aktuálních potřeb. Převažuje **spontánní hra**, která je přirozeným prostředkem učení a rozvoje. Na ni navazují cíleně připravené **řízené činnosti**, které nabízíme v přiměřené míře a s ohledem na zájem dětí. Důležitou součástí dne je také **ranní kruh**, komunitní sdílení a společné plánování dne.

- **Spontánní hra** jako převažující forma učení a objevování.
- **Řízené činnosti** připravované učitelem s jasným vzdělávacím záměrem.
- **Skupinová práce** podporující kooperaci, komunikaci a vzájemnou pomoc.
- **Individuální činnost**, která respektuje osobní tempo dítěte a umožňuje cílenou podporu.
- **Ranní kruh** jako prostor pro přivítání, sdílení, rozhovor, rytmizaci dne a posilování vztahů ve třídě.

Způsob práce ve třídách

Vzdělávání je organizováno flexibilně a reaguje na aktuální situace, počasí, zájem dětí i dění v přírodě. Využíváme propojení spontánních a řízených činností, které se přirozeně střídají během celého dne. Dětem nabízíme pestrou vzdělávací nabídku, aby si mohly vybírat podle svých možností, schopností a momentálního zájmu. Činnosti jsou diferencované, různě náročné a otevřené opakovanému návratu i rozvíjení.

Významné místo mají také projektové a tematicky propojené celky, které dětem umožňují učit se v souvislostech. V rámci integrovaných bloků **Kam nás zavede kouzelný kamínek, Barvy všude, kam se podíváš, Člověk a rodina, Babičko, vyprávěj a Z pohádky do pohádky** vycházíme z přirozených zkušeností dětí, z proměn přírody a z každodenních situací. Tím podporujeme prožitkové, kooperativní, situační i sociální učení, které je pro předškolní věk nejpřirozenější a nejúčinnější.

Specifika vzdělávacího přístupu

- Vzdělávání stavíme na **hře, prožitku a přirozené zvědavosti** dětí.
- Respektujeme **individuální potřeby, tempo a styl učení** každého dítěte.
- Podporujeme **samostatnost, spolupráci, komunikaci a tvořivost**.
- Využíváme **přírodní prostředí**, školní zahradu i blízký les jako přirozený vzdělávací prostor.

- Uplatňujeme **partnerský a respektující přístup**, který posiluje jistotu dítěte a jeho důvěru v sebe i okolí.

Vzdělávací nabídka je tedy pestrá, citlivě diferencovaná a promyšleně propojená s běžným životem školy. Vychází z přesvědčení, že dítě se nejlépe rozvíjí tehdy, když má dostatek prostoru pro vlastní aktivitu, objevování, spolupráci i radost z učení.

4.6 Pedagogické diagnostikování

Učitelé mateřské školy průběžně sledují, zaznamenávají a vyhodnocují individuální pokroky dětí v jejich rozvoji i učení. Pedagogické diagnostikování je vnímáno jako soustavný proces, který pomáhá lépe porozumět potřebám každého dítěte a přizpůsobovat vzdělávací nabídku jeho aktuální úrovni, možnostem i zájmům.

Zásady hodnocení

- **Formativní přístup** – dětem poskytujeme konkrétní, věcnou, laskavou a podpůrnou zpětnou vazbu, která popisuje jejich pokrok a nabízí další směřování.
- **Individuální sledování vývoje** – děti mezi sebou neporovnáváme, vycházíme z jejich osobního tempa, zkušeností a dosažených posunů.
- **Sebehodnocení dítěte** – děti vedeme k tomu, aby si uvědomovaly, co se jim daří, co už zvládají a v čem ještě potřebují podporu.
- **Spolupráce všech pedagogů** – vyhodnocování výsledků vzdělávání je společnou odpovědností celého týmu a probíhá v úzké návaznosti na plánování i každodenní pedagogickou práci.

Postup práce s diagnostickým portfoliem

Každé dítě má své **diagnostické portfolio**, které zakládá a průběžně vede třídní učitelka ve spolupráci s ostatními pedagogy. Do portfolio jsou zařazovány materiály tak, aby zachycovaly vývoj dítěte v čase a dokládaly jeho pokroky v různých oblastech rozvoje.

- **Zakládání portfolio** – portfolio je vytvořeno při nástupu dítěte do mateřské školy a dále se doplňuje po celou dobu docházky.

- **Obsah portfolia** – zahrnuje výtvarné a pracovní produkty dítěte, pracovní listy, fotografie z činností, záznamy o pokrocích, pozorovací záznamy, případně další doklady o učení a vývoji dítěte.
- **Záznamové archy** – využíváme vlastní záznamové archy školy, doplněné o metodické podklady a diagnostické listy zaměřené na jednotlivé oblasti rozvoje dítěte.
- **Metody zjišťování informací** – uplatňujeme cílené a průběžné pozorování, rozhovory s dětmi, analýzu jejich produktů, situační sledování i záznamy z běžných činností.
- **Sebehodnocení dítěte** – děti vedeme přiměřeně jejich věku k tomu, aby hodnotily vlastní práci, pojmenovávaly své úspěchy a vyjadřovaly, co se jim podařilo nebo co by chtěly zlepšit.
- **Využití získaných informací** – poznatky z portfolia slouží k plánování vzdělávací nabídky, k úpravě pedagogických postupů i k cílené podpoře jednotlivých dětí.

Součástí portfolia jsou také záznamy o dlouhodobějším sledování vývoje dítěte, které umožňují zachytit jeho posuny, zájmy, silné stránky i oblasti, ve kterých potřebuje další podporu. Portfolio tak slouží jako důležitý podklad pro pedagogickou práci, komunikaci s rodinou i pro společné hledání vhodných vzdělávacích kroků.

Diagnostika školní zralosti

V posledním roce před zahájením školní docházky věnujeme zvýšenou pozornost posouzení připravenosti dítěte na vstup do základní školy. Sledujeme zejména oblast sociální zralosti, komunikačních dovedností, pozornosti, grafomotoriky, předmatematických představ, předčtenářských dovedností a celkové samostatnosti.

- **Diagnostické nástroje** – využíváme pedagogické pozorování, rozhovory s dítětem, průběžné záznamy i další podklady z portfolia.
- **Školní zralost** - využíváme pracovní listy, průběžné záznamy z portfolia, pozorování
- Spolupráce s SPC Semily
- **Spolupráce s rodiči** – výsledky sdílíme se zákonnými zástupci citlivě, s respektem a s důrazem na další podporu dítěte v rodinném prostředí.

- **Spolupráce se základní školou** – podle potřeby navazujeme kontakt se základní školou. Všeň a předáváme informace, které mohou usnadnit úspěšný přechod dítěte do dalšího vzdělávání.

Sdílení s rodiči

Informace z diagnostického portfolia a z průběžného vyhodnocování pokroků dětí využíváme jako podklad pro pravidelnou komunikaci s rodiči. Sdílení probíhá partnersky, otevřeně a s důrazem na důvěru, diskrétnost a společný zájem o dítě.

Rodičům poskytujeme srozumitelnou zpětnou vazbu o tom, v čem dítě pokročilo, co ho zajímá, jaké má silné stránky a jakým způsobem jej lze dále podporovat. V případě potřeby společně hledáme vhodné postupy pro další rozvoj dítěte, včetně doporučení pro domácí podporu nebo konzultace s odborníky.

Získané informace jsou zároveň důležitým východiskem pro plánování další vzdělávací nabídky. Učitelé je využívají k úpravě činností, k vytváření podnětného prostředí i k promyšlenému individuálnímu přístupu, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch, bezpečí a radost z učení.

4.7 Individualizace vzdělávání

Východiskem pro individualizaci jsou poznatky o každém dítěti získané pedagogickým diagnostikováním.

Individualizace se projevuje:

- Respektováním individuálního tempa a stylu učení
- Nabídkou činností různé obtížnosti a zaměření
- Možností volby činnosti dítětem - plánování s dětmi
- Dostatkem času pro dokončení započaté činnosti
- Širokou nabídkou materiálů a pomůcek dostupných dětem

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami: Zajišťujeme individuální přístup a podpůrná opatření dle doporučení PPP/SPC. Spolupracujeme s asistenty pedagoga. SVP je součástí individualizovaného přístupu ke všem dětem, včetně plánů podpory a IVP.

Děti nadané: Rozpoznáváme nadání a podporujeme je obohacováním obsahu, rozšiřováním aktivit a mentorskými rolemi v běžném vzdělávacím procesu.

4.8 Návaznost předškolního a základního vzdělávání

Přechod dětí do základního vzdělávání

Děti na přechod do základní školy připravujeme průběžně po celý školní rok tak, aby získávaly především **zvědavost, samostatnost, sebeobslužné dovednosti, schopnost spolupráce, komunikace a respektování pravidel**. Nepodporujeme nácvik školních dovedností v podobě formálního drilu, ale rozvíjíme takové kompetence, které dítěti pomohou zvládat nové prostředí, přijímat změnu a orientovat se v běžných situacích s jistotou a přiměřenou mírou samostatnosti.

V každodenním režimu vedeme děti k tomu, aby:

- dokázaly vyjádřit své potřeby, přání i případnou nejistotu,
- uměly požádat o pomoc a zároveň se pokusily řešit situaci vlastními silami,
- dodržovaly základní společenská pravidla a domlouvaly se s ostatními,
- přijímaly jednoduché pokyny, dokončovaly započatou činnost a zvládaly střídání aktivit,
- rozvíjely pracovní návyky, soustředění, vytrvalost a odpovědnost za vlastní věci,
- byly vedeny k ohleduplnosti, spolupráci a respektu k odlišnostem druhých.

Spolupráce se základní školou

Na přechod do základní školy děti připravujeme také ve spolupráci se **ZŠ Všeň**, se kterou udržujeme přirozené a vstřícné vztahy. Tato spolupráce umožňuje dětem se postupně seznamovat s prostředím školy, její atmosférou a běžným provozem.

Součástí spolupráce jsou zejména:

- návštěva budovy základní školy před zápisem,
- sdílení informací o dětech s respektem k důvěrnosti a individuálním potřebám dítěte.

Několik týdnů před zápisem do základní školy děti zpravidla navštěvují ZŠ Všeň, kde stráví část dne a mají možnost zažít školní prostředí přirozeným a bezpečným způsobem. Tato zkušenost podporuje jejich orientaci v novém prostředí a snižuje obavy z budoucí změny.

Informování rodičů o připravenosti dítěte

Rodiče průběžně informujeme o vývoji dítěte, jeho pokrocích i případných oblastech, které mohou vyžadovat další podporu. Vycházíme přitom z **pedagogické diagnostiky**, každodenního pozorování a společných konzultací. V případě potřeby doporučujeme rodičům další odborné posouzení nebo návaznou spolupráci s poradenským pracovištěm.

Pro podporu rozhodování o školní připravenosti využíváme zejména:

- individuální rozhovory s rodiči,
- průběžné konzultace s třídní učitelkou,
- pedagogické diagnostikování a záznamy o rozvoji dítěte,
- spolupráci se **SPC Semily**, případně s dalšími odborníky podle potřeby dítěte.

V případě, že je vhodné zvážit **odklad školní docházky** nebo jiný podpůrný postup, informujeme rodiče citlivě, věcně a s důrazem na nejlepší zájem dítěte. Výsledky šetření sdělujeme vždy osobně a v partnerské spolupráci s rodinou.

Naším cílem není pouze připravit dítě na zápis, ale především mu pomoci získat důvěru ve vlastní schopnosti, radost z objevování a zkušenost, že změna může být přirozenou součástí života. Přejít do základní školy vnímáme jako důležitý krok, na který dítě připravujeme s respektem, klidem a v úzké spolupráci s rodinou.

5. Vzdělávací obsah

5.1 Uspořádání vzdělávacího obsahu

Flexibilní uspořádání vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je v naší mateřské škole uspořádán do **pěti obecnějších integrovaných bloků**, které nejsou řazeny chronologicky, ale otevírají prostor pro přirozené reagování na zájmy dětí, aktuální dění i proměny v přírodě. Bloky mohou probíhat **souběžně**, mohou se k nim děti i učitelé opakovaně vracet a jejich konkrétní podoba vzniká až na úrovni třídy podle situace, věku a potřeb dětí.

Uspořádání podporuje **situační a prožitkové učení**, které je pro naši školu typické: děti se učí při pobytu venku v lese a na školní zahradě, při společných hrách, v každodenních činnostech i v přirozené komunikaci s dospělými a vrstevníky. Do plánování vzdělávací nabídky zapojujeme také děti, aby mohly spoluutvářet témata, která pro ně mají smysl a navazují na jejich zkušenost.

- **Kam nás zavede kouzelný kamínek, Barvy všude, kam se podíváš, Člověk a rodina, Babičko, vyprávěj a Z pohádky do pohádky** tvoří základní rámec vzdělávacího obsahu školy.
- V rámci třídního plánování jsou tato témata dále rozvíjena do konkrétních činností, projektů a situací podle aktuálního života třídy.
- Obsah bloků propojuje všechny vzdělávací oblasti a umožňuje sledovat očekávané výsledky učení v přirozených souvislostech.

Princip rozpracování v třídním plánování

Konkrétní vzdělávací témata nevznikají předem pevně a jednotně pro celý školní rok, ale vycházejí z pozorování dětí, jejich otázek, zážitků a z podmínek okolí školy. Učitelé tak mohou pružně navazovat například na pobyt v lese, práci na zahradě, proměny počasí nebo společné zážitky dětí ve věkově smíšených třídách Motýlci a Včeličky.

- bloky se mohou **opakovaně vracet** v různých obměnách;
- učitelé průběžně vybírají části obsahu podle aktuální potřeby dětí;
- děti se podílejí na volbě témat i na plánování některých činností;

- obsah je rozvíjen v návaznosti na běžné situace, hru a pobyt venku.

Tímto způsobem zůstává vzdělávací obsah přehledný, ale zároveň dostatečně otevřený, aby mohl přirozeně reagovat na život školy, rodin i místního prostředí.

5.2 Práce s integrovanými bloky ve třídě

Integrované bloky v tomto ŠVP jsou pro učitele závazné. Jejich rozpracování do konkrétní vzdělávací nabídky probíhá v rámci třídního plánování. Učitelé:

- Vybírají integrované bloky nebo jejich části podle aktuální potřeby
- Mohou se k jednotlivým částem bloku opakovaně vracet
- Doplnují obsah vycházející z návrhů dětí
- Sledují, aby v průběhu školního roku byly naplňovány všechny OVU
- Zapojují děti do plánování témat a vzdělávací nabídky

5.3 Integrované bloky

Kam nás zavede kouzelný kamínek

Charakteristika: Integrovaný blok vede děti k poznávání přírody prostřednictvím přímého prožitku, pohybu a jednoduchého experimentování; „kouzelný kamínek“ je motivační prvek, který propojuje hru s objevováním okolní krajiny, lesa i školní zahrady. **Možná podtémata:** kamínky v přírodě, živá a neživá příroda, půda, voda, vzduch, proměny krajiny v ročních obdobích. **OVU:** dítě koordinuje pohyb při vycházkách a překonávání terénu, pojmenovává své poznatky a klade otázky, spolupracuje při společném hledání a respektuje živé organismy i pravidla bezpečného pobytu venku. **Příklad aktivit:** sběr a třídění kamínků, pozorování v lese, pokusy s vodou a půdou, kreslení přírodnin a společné vyprávění o nalezených stopách v krajině.

- **Práce s integrovaným blokem:** učitelky vycházejí z aktuálního dění v přírodě a z dětských otázek, blok mohou opakovaně vracet a rozšiřovat o krátké situační projekty, například „Co ukryl les po dešti?“ nebo „Kde se schovává voda?“. Tyto projekty mají podobu krátkých, pružně zařazovaných činností navázaných na vycházku, pozorování nebo dětský zájem.

Barvy všude, kam se podíváš

Charakteristika: Blok rozvíjí vnímání barev, světla a proměn prostředí v každodenních situacích, včetně barev v přírodě, ve třídě i v emocích dětí. **Možná podtémata:** barvy v zahradě a v lese, roční období, barvy a nálady, míchání barev, barvy v pohybu a v dopravních situacích.

OVU: dítě rozlišuje a pojmenovává barvy, vyjadřuje své pocity prostřednictvím tvoření a pohybu, domlouvá se s druhými při společné činnosti a všímá si změn v přírodě i ve svém okolí.

Příklad aktivit: malování přírodními i výtvarnými materiály, barevné třídění předmětů, pohybové hry s barevnými signály a hledání barev na školní zahradě.

- **Práce s integrovaným blokem:** učitelky propojují barvy s běžnými situacemi dne, například se stolováním, oblékáním nebo pobytem venku, aby děti vnímaly barvy jako součást života, ne jako izolované učivo. Krátké situační projekty mohou vycházet z aktuálního ročního období nebo z dětského zájmu o konkrétní barvu.

Člověk a rodina

Charakteristika: Blok podporuje poznávání sebe sama, rodinných vztahů, těla a zdravých návyků v prostředí, které je pro děti bezpečné a blízké jejich zkušenosti. **Možná podtémata:** moje rodina, domov, moje tělo, zdraví, emoce v rodině, bezpečí doma i venku. **OVU:** dítě zvládá základní sebeobsluhu a pohybové dovednosti, pojmenovává části těla a své potřeby, navazuje vztahy s druhými dětmi i dospělými a učí se respektovat pravidla soužití. **Příklad aktivit:** obkreslování postavy, cvičení a pohybové hry, rozhovory o rodině, práce s fotografiemi, námětové hry na domácnost a jednoduché činnosti podporující zdravý životní styl.

- **Práce s integrovaným blokem:** učitelky vycházejí z rodinných zkušeností dětí, respektují jejich tempo i citlivost a zapojují rodinu prostřednictvím společných setkání a sdílení, která jsou pro školu typická. Součástí mohou být i krátké situační projekty, například „Moje ranní cesta do školky“ nebo „Co mi pomáhá, když mi není dobře“.

Babičko, vyprávěj

Charakteristika: Tento blok rozvíjí mezigenerační vztahy, úctu k tradicím a schopnost naslouchat příběhům, které propojují rodinu, obec i místní zkušenost dětí. **Možná podtémata:** babiččino vyprávění, jak se žilo dříve, lidové zvyky, stará řemesla, rodinné vzpomínky, tradice v obci. **OVU:** dítě naslouchá a vypráví, rozvíjí slovní zásobu a paměť, navazuje vztahy s

ostatními při společných činnostech a získává povědomí o světě lidí, tradic a času. **Příklad aktivit:** práce s fotografiemi a předměty z domova, vyprávění zážitků, zpěv lidových písní, jednoduché tvoření inspirované tradicemi a návštěvy spojené s místním prostředím.

- **Práce s integrovaným blokem:** učitelky využívají vyprávění dětí a rodin, navazují na svátky a společné školní akce a podle zájmu dětí vytvářejí krátké projekty, například „Co uměla moje babička“ nebo „Jak slavíme doma“. Tím podporují přirozené propojení školy s rodinou a místní komunitou.

Z pohádky do pohádky

Charakteristika: Blok využívá pohádku jako prostředek k rozvoji fantazie, řeči, emocí, spolupráce i pohybového vyjádření; děti si skrze příběh zkoušejí rozlišovat dobro a zlo a hledat řešení situací, které znají i z běžného života. **Možná podtémata:** pohádkové postavy, divadlo, kouzelné předměty, cesta hrdiny, pomoc druhému, pohádka a skutečnost. **OVU:** dítě vypráví, dramatizuje a naslouchá, vyjadřuje emoce a prožívá role ve skupině, spolupracuje při společné tvorbě a chápe jednoduché souvislosti mezi pohádkovým dějem a reálným životem. **Příklad aktivit:** dramatizace pohádky, výroba masek a rekvizit, pohybové hry na postavy z příběhu, práce s knihou a společné hledání, jak by se hrdina zachoval v podobné situaci dnes.

- **Práce s integrovaným blokem:** učitelky blok propojují s dětskými prožitky, knihami i divadelními hrami a mohou k němu zařazovat krátké situační projekty podle aktuálního zájmu dětí, například „Kdo nám pomůže v pohádce“ nebo „Jak by pohádka vypadala venku v lese“. Projekty jsou krátké, pružné a vznikají z konkrétní dětské zkušenosti.

5.4 Kam nás zavede kouzelný kamínek

Charakteristika bloku

Integrovaný blok „Kam nás zavede kouzelný kamínek“ vychází z přirozené dětské zvědavosti a vede děti k poznávání světa kolem nás prostřednictvím prožitku, pozorování, experimentování a praktických činností. Kouzelný kamínek je motivačním prvkem, který děti provází při objevování živé i neživé přírody, proměn v přírodě, vztahů mezi přírodními jevy a jejich významu pro člověka. Blok podporuje citlivé vnímání okolního prostředí, rozvoj smyslového poznávání,

porovnávání, třídění, hledání souvislostí i jednoduché vyvozování závěrů z vlastních zkušeností.

V souladu s filozofií školy je blok postaven na bezpečném, laskavém a podnětném prostředí, v němž děti získávají jistotu, prostor pro samostatné objevování i možnost sdílet své poznatky s ostatními. Děti budou pozorovat změny v přírodě v průběhu roku, seznamovat se s rostlinami, živočichy, počasím, krajinou i základními pravidly ochrany přírody a bezpečného chování v různých situacích. Součástí bloku jsou také činnosti podporující pohyb, tvořivost, spolupráci, komunikaci a respekt k životu ve všech jeho formách.

Navrhovaná témata

- Kouzelný kamínek v přírodě — hledání, pozorování a popis kamínků, jejich tvarů, barev a vlastností.
- Co kamínek vypráví o zemi — poznávání hornin, půdy, písku a jejich významu v přírodě i v běžném životě.
- Živá a neživá příroda — rozlišování rostlin, živočichů a přírodnin, třídění podle znaků.
- Proměny v přírodě — sledování změn ročních období, počasí a života rostlin a živočichů.
- Kamínky pod nohama — vycházky do okolí mateřské školy, pozorování krajiny, cest a přírodních útvarů.
- Voda, vzduch, slunce, země — poznávání přírodních živlů a jejich vlivu na život.
- Jak příroda pomáhá lidem — význam přírody pro zdraví, odpočinek, potravu i materiály.
- Chováme se k přírodě šetrně — péče o prostředí, ochrana rostlin a živočichů, třídění a pořádek.
- Kouzelný kamínek na cestách — bezpečné chování v přírodě, v obci i na komunikacích.
- Společně objevujeme — spolupráce, sdílení zážitků, vyprávění a společné tvoření s přírodními materiály.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-003** — Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

- **DJT-PHJ-000-PV1-004** — Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-JAR-000-PV1-010** — Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-004** — Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-007** — Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- **DJP-SAE-000-PV1-006** — Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-005** — Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-BCH-000-PV1-004** — Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-002** — Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-004** — Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- **DAS-ZPO-000-PV1-006** — Respektuje různé formy života.

5.5 Barvy všude, kam se podíváš

Charakteristika bloku

Integrovaný blok „Barvy všude, kam se podíváš“ vede děti k vnímání barevnosti a proměnlivosti světa v jeho přirozených souvislostech. Opírá se o každodenní zkušenost dítěte, o pozorování přírody, prostředí mateřské školy i vlastních prožitků, nálad a emocí. Děti objevují, že barvy nejsou jen vlastností předmětů, ale také způsobem, jak lze vyjadřovat změny v přírodě, ročních obdobích, počasí, světle a stínu, v umění i v mezilidském prožívání. Blok podporuje citlivé vnímání okolního světa, rozvoj smyslového poznávání, tvořivost, komunikaci a schopnost pojmenovávat vlastní prožitky.

V souladu s filozofií školy je blok založen na prožitkovém učení, bezpečném a vstřícném klimatu a na respektujícím přístupu k dětem. Učitelé vytvářejí podmínky pro objevování, experimentování a společné sdílení, aby se děti cítily jistě a mohly se aktivně zapojovat podle svých možností. Téma nabízí prostor pro spontánní hru, výtvarné a pohybové činnosti, práci s přírodninami, hudbou, příběhem i běžnými situacemi v každodenním životě. Děti si postupně uvědomují, že barvy mohou symbolizovat radost, klid, napětí i smutek, a učí se rozlišovat, že svět kolem nás se neustále proměňuje a my se na tyto změny můžeme přirozeně a bezpečně adaptovat.

Navrhovaná témata

- Barvy kolem nás — hledání barev v prostředí mateřské školy, doma i venku.
- Barvy ročních období — proměny přírody, oblohy, rostlin a krajiny v průběhu roku.
- Barvy v přírodě — listy, květy, plody, kameny, voda, země a jejich vlastnosti.
- Barvy a světlo — stín, slunce, déšť, duha, odlesky a změny viditelnosti.
- Barvy v našem těle a obličeji — vnímání sebe sama, zdraví, odpočinku a nálady.
- Barvy emocí — radost, smutek, klid, vztek, překvapení a jejich vyjadřování.
- Barvy v umění a tvoření — malování, míchání barev, otisky, koláže, dekorace.
- Barvy v pohybu a hudbě — rytmus, tempo, pohybové hry a barevné signály.
- Barvy v každodenním životě — oblečení, dopravní značení, předměty, bezpečnost a orientace.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-OZD-000-PV1-003** — Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-005** — Zvládá základy grafomotoriky.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsluhu.
- **DJT-TSB-000-PV1-001** — Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-MOP-000-PV1-001** — Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-007** — Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- **DJP-MOP-000-PV1-008** — Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

- **DJP-MOP-000-PV1-009** — Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- **DJP-PMP-000-PV1-001** — Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- **DJP-PMP-000-PV1-003** — Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- **DJP-PMP-000-PV1-005** — Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- **DJP-PMP-000-PV1-007** — Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- **DJP-PMP-000-PV1-008** — Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-003** — Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlenění se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-003** — Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- **DDS-ZKV-000-PV1-001** — Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-PSP-000-PV1-004** — Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

5.6 Člověk a rodina

Charakteristika bloku

Integrovaný blok **Člověk a rodina** vychází z přirozeného dětského prožívání a z nejbližšího sociálního prostředí dítěte. Zaměřuje se na rodinu jako základní oporu života dítěte, na postavení a význam jednotlivých členů rodiny, na vzájemné vztahy, citovou vazbu, úctu a pocit bezpečí. V souladu s filozofií Mateřské školy Olešnice je blok postaven na prožitkovém učení, rozhovorech, hře, společných zážitcích a citlivém vedení dětí k tomu, aby dokázaly vnímat sebe i druhé jako hodnotné a jedinečné osobnosti.

Součástí bloku je také poznávání lidského těla, jeho základních částí a funkcí, péče o zdraví, správné pohybové návyky a vnímání těla jako prostředku k pohybu, vyjadřování i poznávání světa. Děti se přirozeně seznamují s tím, co člověk potřebuje k životu, jak pečovat o sebe i o druhé, jak funguje spolupráce v rodině a jaké místo má rodina v širším společenství. Blok dává prostor k rozvoji komunikačních dovedností, sociálních kompetencí, sebeobsluhy, pohybových schopností i k osvojování základních pravidel bezpečného a ohleduplného chování v běžných životních situacích.

Navrhovaná témata

- Moje rodina — kdo ke mně patří, společné zážitky, role jednotlivých členů rodiny.
- Doma je bezpečno — domov, pravidla soužití, pomoc v rodině, péče o společný prostor.
- Já a moje tělo — pojmenování částí těla, smysly, co tělo potřebuje ke zdraví.
- Jak se tělo hýbe — pohyb, cvičení, držení těla, koordinace a obratnost.
- Co umím sám/sama — sebeobsluha, samostatnost, oblékání, hygiena, stolování.
- Rodina v různých podobách — rozdíly mezi lidmi, vzájemný respekt, blízcí dospělí a děti.
- Emoce v rodině — radost, smutek, vztek, uklidnění, sdílení pocitů a empatie.
- Pomáháme si — spolupráce, společné úkoly, dohody, řešení drobných konfliktů.
- Zdraví a bezpečí — prevence úrazů, bezpečné chování doma, venku i v dopravě.
- Člověk v přírodě a ve světě — vztah člověka k prostředí, péče o živou i neživou přírodu.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-FZD-000-PV1-002** — Překonává fyzické překážky.
- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-002** — Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- **DJT-PHJ-000-PV1-007** — Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- **DJT-PHJ-000-PV1-008** — Vyhledává příležitosti k pohybu.
- **DJT-PZI-000-PV1-001** — Zvládá sebeobsluhu.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-001** — Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- **DJT-TSB-000-PV1-002** — Zachovává správné držení těla.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- **DJT-TSB-000-PV1-004** — Naplňuje své biologické potřeby.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-JAR-000-PV1-005** — Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-010** — Ověří správnost řešení.
- **DJP-PFT-000-PV1-001** — Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- **DJP-PMP-000-PV1-002** — Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- **DJP-PMP-000-PV1-004** — Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- **DJP-SAE-000-PV1-001** — Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.

- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-003** — Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- **DJP-SAE-000-PV1-004** — Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-001** — Poradí si v nové situaci.
- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-004** — Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-004** — Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-002** — Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-005** — Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- **DDS-ZKV-000-PV1-003** — Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- **DDS-ZKV-000-PV1-004** — Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- **DDS-ZKV-000-PV1-005** — Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-001** — Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-BCH-000-PV1-003** — Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-005** — Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-002** — Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

5.7 Babičko, vyprávěj

Charakteristika bloku

Integrovaný blok „Babičko, vyprávěj“ vede děti k poznávání hodnoty mezigeneračních vztahů, k úctě ke starším lidem a k objevování rodinných i regionálních tradic, řemesel a způsobů života, které se předávají z generace na generaci. Děti prostřednictvím vyprávění, rozhovorů, fotografií, písní, říkadel, lidových her a praktických činností poznávají, že zkušenosti starších lidí jsou cenným zdrojem poznání, jistoty i inspirace pro současný život. Blok podporuje prožitkové učení, citlivé vnímání druhých a rozvoj vztahu k místu, kde dítě žije.

Vzdělávací nabídka vychází z reálného života dětí a z přirozených situací v rodině, mateřské škole i obci. Děti si osvojují základní dovednosti v oblasti komunikace, spolupráce, sebeobsluhy, pohybových i pracovních činností a zároveň se seznamují s tradičními činnostmi, materiály a nástroji, které souvisejí s řemesly, domácností a životem na venkově. Důraz je kladen na bezpečné a respektující prostředí, v němž děti mohou sdílet vlastní zážitky, klást otázky, porovnávat minulost a přítomnost a s podporou učitele objevovat kontinuitu rodinného a kulturního dědictví.

Navrhovaná témata

- Babiččino vyprávění — společné sdílení vzpomínek, příběhů a rodinných zážitků.
- Jak se žilo dříve — porovnávání života v minulosti a dnes, předměty každodenní potřeby.
- Staré řemeslo — poznávání práce rukou, nástrojů a materiálů, jednoduché pracovní činnosti.
- Vůně domova — tradiční kuchyně, pečení, stolování a péče o domácnost.
- Hra našich babiček a dědečků — lidové hry, říkadla, písně a pohybové aktivity.
- Rodinné poklady — fotografie, památky, předměty s příběhem a jejich hodnota.

- Úcta a pomoc — chování ke starším lidem, zdvořilost, pomoc a ohleduplnost.
- Naše obec a tradice — místní zvyky, slavnosti, regionální identita a sounáležitost.
- Co nám příroda dává — tradiční využití přírodnin, péče o prostředí a vztah k okolí.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-004** — Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-002** — Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-004** — Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- **DJP-SAE-000-PV1-006** — Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlenění se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-002** — Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-PSP-000-PV1-005** — Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

5.8 Z pohádky do pohádky

Charakteristika bloku

Integrovaný blok *Z pohádky do pohádky* přivádí děti do světa fantazie, kde se přirozeně prolíná dobro a zlo, odvaha, přátelství, pomoc druhým, spravedlnost i odpovědnost za vlastní jednání. Pohádkové příběhy, dramatizace, kostýmy, loutky, divadlo, kouzla a magické proměny vytvářejí bezpečný prostor pro prožitkové učení, rozvoj řeči, tvořivosti, pohybových dovedností i sociálních vztahů. Děti se prostřednictvím pohádek učí rozpoznávat emoce, hledat řešení situací, spolupracovat a chápat souvislosti mezi příběhem a skutečným životem.

Blok vychází z filozofie školy založené na citlivém přístupu, pocitu bezpečí a důvěry. Využívá přirozenou dětskou potřebu hry, napodobování a objevování, a současně propojuje tradiční pohádkový svět s prvky sci-fi a moderních technologií tak, aby děti vnímaly rozdíly mezi fantazií a realitou. Téma vedou k rozvoji samostatnosti, sebeobsluhy, pohybové obratnosti, grafomotoriky, prostorové orientace, spolupráce ve skupině i k uvědomování si pravidel bezpečného chování doma, v mateřské škole, v obci i v širším okolí.

Navrhovaná témata

- Pohádková brána — seznamování s prostředím pohádek, postavami a dějem, vstup do fantazijního světa.
- Dobro vítězí nad zlem — rozlišování kladných a záporných postav, hledání správného jednání v příběhu i v běžném životě.

- Kouzelný kostým a divadlo — dramatizace pohádek, práce s maskami, loutkami a jednoduchými scénkami.
- Čarování smysly — objevování pohádkových předmětů, materiálů, zvuků, vůní a chutí prostřednictvím smyslových činností.
- Hrdinové na cestě — pohybové hry, překonávání překážek, orientace v prostoru a spolupráce v týmu.
- V kouzelné dílně — tvoření rekvizit, kulis, korunek, mečů, hůlek a dalších pomůcek pro hru a divadlo.
- Pohádka v našem světě — propojení pohádkových situací s reálnými vztahy, pravidly, emocemi a bezpečím.
- Sci-fi pohádka — fantazijní cestování, roboti, vesmírné motivy a porovnávání pohádky s moderním světem.
- Na zámku, v lese i v obci — poznávání blízkého prostředí, míst, kde se mohou odehrávat příběhy, a jejich vztahu k domovu a škole.

Dítě a jeho tělo

- **DJT-FZD-000-PV1-001** — Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- **DJT-OZD-000-PV1-001** — Má osvojené základní hygienické návyky.
- **DJT-OZD-000-PV1-002** — Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- **DJT-PHJ-000-PV1-001** — Zvládá základní pohybové dovednosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-004** — Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PHJ-000-PV1-006** — Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- **DJT-PZI-000-PV1-002** — Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** — Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- **DJT-TSB-000-PV1-003** — Rozlišuje pomocí všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- **DJP-JAR-000-PV1-001** — Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.

- **DJP-JAR-000-PV1-002** — Poznává a pojmenovává osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- **DJP-JAR-000-PV1-003** — Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- **DJP-JAR-000-PV1-004** — Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- **DJP-JAR-000-PV1-006** — Rozpoznává rým, rytmičuje.
- **DJP-JAR-000-PV1-007** — Vypráví jednoduchý děj.
- **DJP-JAR-000-PV1-008** — Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- **DJP-JAR-000-PV1-009** — Formuluje instrukce a předává je ostatním.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** — Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- **DJP-MOP-000-PV1-003** — Rozpoznává a pojmenovává charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** — Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-006** — Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- **DJP-PDO-000-PV1-001** — Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- **DJP-PDO-000-PV1-002** — Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- **DJP-PDO-000-PV1-003** — Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- **DJP-PDO-000-PV1-004** — Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- **DJP-PDO-000-PV1-005** — Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- **DJP-PDO-000-PV1-006** — Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- **DJP-PFT-000-PV1-002** — Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- **DJP-PMP-000-PV1-006** — Orientuje se v prostoru a rovině, rozlišuje a pojmenovává prostorové vztahy.
- **DJP-SAE-000-PV1-002** — Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- **DJP-SAE-000-PV1-004** — Navazuje a rozvíjí citové vazby.

- **DJP-SAE-000-PV1-005** — Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- **DJP-SAE-000-PV1-006** — Vyrovná se s neúspěchem.

Dítě, ten druhý a společnost

- **DDS-ASO-000-PV1-002** — Začlení se do skupiny.
- **DDS-ASO-000-PV1-003** — Přijímá různé sociální role.
- **DDS-ASO-000-PV1-005** — Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- **DDS-SLK-000-PV1-001** — Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- **DDS-SLK-000-PV1-002** — Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- **DDS-ZEH-000-PV1-001** — Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-003** — Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- **DDS-ZEH-000-PV1-004** — Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- **DDS-ZKV-000-PV1-002** — Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

Dítě a svět

- **DAS-BCH-000-PV1-002** — Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **DAS-PSP-000-PV1-001** — Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- **DAS-PSP-000-PV1-003** — Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- **DAS-PSP-000-PV1-004** — Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- **DAS-PSP-000-PV1-005** — Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- **DAS-ZPO-000-PV1-001** — Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- **DAS-ZPO-000-PV1-003** — Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **DAS-ZPO-000-PV1-005** — Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

6. Plán autoevaluace

6.1 Cíle autoevaluace

Mateřská škola Olešnice si je vědoma, že kvalitní vzdělávání a péče o děti vyžaduje neustálou reflexi a zlepšování. Cílem autoevaluace je systematicky hodnotit účinnost vzdělávacího programu, pedagogických metod a celkového prostředí školy. Proces autoevaluace umožňuje identifikovat silné stránky a oblasti, které vyžadují zlepšení, a tím přispívá k zajištění vysoké kvality vzdělávání. Škola se zaměřuje na prožitkové učení, a proto je důležité sledovat, jak se děti vyrovnávají s nabízenými aktivitami a jak reagují na podněty z okolí. Tento přístup zajišťuje, že vzdělávací proces je v souladu s potřebami dětí a očekáváními rodičů.

Autoevaluace probíhá v úzké spolupráci s pedagogickým týmem, rodiči a zřizovatelem. Pravidelně shromažďujeme data prostřednictvím dotazníků, pozorování a diskuzí, což nám umožňuje získat komplexní pohled na vzdělávací proces. Výsledky autoevaluace jsou následně analyzovány a slouží jako podklad pro strategické plánování a rozvoj školy. Tímto způsobem se snažíme zajistit, aby naše mateřská škola nejen reagovala na aktuální potřeby dětí, ale také se aktivně podílela na jejich osobním a sociálním rozvoji v bezpečném a podporujícím prostředí.

6.2 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace je zaměřena na:

- **Podmínky vzdělávání** - prostory, vybavení, organizace
- **Průběh vzdělávání** - vzdělávací strategie, metody, klima, individualizace
- **Výsledky vzdělávání** - pokroky dětí, naplňování OVU, spokojenost rodičů

6.3 Kritéria autoevaluace

Pro hodnocení kvality vzdělávání si stanovujeme následující kritéria:

- Funkčnost a srozumitelnost ŠVP pro všechny učitele
- Aktuálnost podmínek pro realizaci vzdělávání
- Naplňování vize a cílů školy
- Uplatňování vhodných vzdělávacích strategií
- Funkčnost procesu pedagogického diagnostikování

- Zajištění individualizovaného vzdělávání
- Aktuálnost vzdělávacího obsahu

6.4 Metody a nástroje

- Vzájemné hospitace pedagogů s písemnou zpětnou vazbou
- Dotazníky pro zákonné zástupce
- Analýza diagnostických portfolií dětí
- Sebehodnocení a vzájemné hodnocení pedagogů
- Rozhovory s dětmi
- Analýza dokumentace (třídní plány, záznamy)

6.5 Harmonogram a odpovědnosti

Frekvence	Aktivita	Odpovědnost
Průběžně	Hospitace, zpětná vazba, pedagogické diagnostikování	Všichni pedagogové
Pololetně	Vyhodnocení integrovaných bloků, třídních plánů	Třídní učitelky
Ročně	Komplexní vyhodnocení ŠVP, dotazníky rodičům	Ředitel/ka
Každé 3 roky	Hlubková revize a aktualizace celého ŠVP	Celý pedagogický tým

S výsledky autoevaluace jsou seznamováni všichni aktéři — pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci a zřizovatel.

